DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)
17. september 1998 *

I sag C-372/96,

angående en anmodning, som Pretura circondariale di Caserta (Italien) i medfør af EF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Antonio Pontillo

mod

Donatab Srl,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende gyldigheden af Rådets forordning (EØF) nr. 1738/91 af 13. juni 1991 om fastsættelse for 1991-høsten af målpriser, interventionspriser og præmier til købere af tobak i blade, afledte interventionspriser for tobak i baller, referencekvaliteter og produktionsområder samt de maksimale garantimængder og om ændring af forordning (EØF) nr. 1331/90 (EFT L 163, s. 13),

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Gulmann, og dommerne M. Wathelet, J. C. Moitinho de Almeida (refererende dommer), D. A. O. Edward og J.-P. Puissochet,

* Processprog: italiensk.

generaladvokat: J. Mischo
justitssekretær: assisterende justitssekretær H. von Holstein,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Antonio Pontillo ved advokaterne Emilio Cappelli og Paolo De Caterini, Rom, samt af advokat Giuseppe Pasquariello, Santa Maria Capua Vetere

— den italienske regering ved afdelingschef, professor Umberto Leanza, Juridisk Tjeneste, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget, bistået af statens advokat, Oscar Fiumara

— den græske regering ved juridisk konsulent Panagiotis Mylonopoulos, Sekretariatet for EF-ret, Udenrigsministeriet, og konsulent Ioannis Chalkias, statens advokat, som befuldmægtigede

— Rådet for Den Europæiske Union ved juridisk konsulent John Carbery og juridisk konsulent Tito Gallas, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Paolo Ziotti og Ana Maria Alves Vieira, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der er afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 12. februar 1998 af Antonio Pontillo, den italienske regering, den græske regering, Rådet og Kommissionen,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 2. april 1998,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 14. oktober 1996, indgået til Domstolen den 25. november 1996, har Pretura circondariale di Caserta i medfør af EF-traktatens artikel 177 forelagt to præjudicielle spørgsmål vedrørende gyldigheden af Rådets forordning (EØF) nr. 1738/91 af 13. juni 1991 om fastsættelse for 1991-høsten af målpriser, interventionspriser og præmier til købere af tobak i blade, afledte interventionspriser for tobak i baller, referencekvaliteter og produktionsområder samt de maksimale garantimængder og om ændring af forordning (EØF) nr. 1331/90 (EFT L 163, s. 13, herefter »den omtvistede forordning«).

2 Disse spørgsmål er rejst i en sag mellem tobaksproducent Antonio Pontillo og en virksomhed for tobaksforarbejdning, Donatab Srl, Caserta (herefter »Donatab«), vedrørende et af Donatab over for Pontillo fremsat krav om tilbagebetaling — som følge af Kommissionens konstatering af overskridelsen, for 1991-høsten, af den maksimale garantimængde (herefter »MG«) for tobak i blade af sorten Burley I — af en del af den præmie, som er omhandlet i artikel 3 i Rådets forordning (EØF) nr. 727/70 af 21. april 1970 om oprettelse af en fælles markedsordning for råtobak (EFT 1970 I, s. 186).

Fællesskabsbestemmelser

3 Forordning nr. 727/70 indførte en støtteordning baseret på målpriser og interventionspriser, som Rådet fastsatte hvert år for tobak i blade i Fællesskabet med henblik på høsten for det følgende kalenderår. I henhold til denne ordning kunne tobaksavlere enten sælge deres produkter til interventionsorganerne, som var forpligtet til at købe dem til interventionsprisen, eller de kunne sælge dem på markedet.

4 Med henblik på at tilskynde til opkøb hos avlerne til en pris, der mest muligt svarer til målprisen, bestemtes det i denne forordnings artikel 3, stk. 1, at der under visse betingelser kan ydes en præmie til personer, som køber tobak i blade direkte hos Fællesskabets tobaksavlere, og som underkaster det købte produkt en første bearbejdning og behandling. I artikel 3, stk. 2, udstrækkes kredsen af præmieberettigede til avlere, som underkaster deres egen tobak i blade en første bearbejdning og behandling.

5 Med henblik på at begrænse enhver stigning i tobaksproduktionen i Fællesskabet og samtidig hæmme produktionen af sorter, som har afsætningsvanskeligheder, føjedes der endvidere ved Rådets forordning (EØF) nr. 1114/88 af 25. april 1988 om ændring af forordning nr. 727/70 (EFT L 110, s. 35) et stk. 5 til artikel 4 i sidstnævnte forordning. Dette stk. 5 havde følgende ordlyd:

»5. Rådet fastsætter hvert år efter fremgangsmåden i traktatens artikel 43, stk. 2, for hver af de sorter eller gruppe af sorter af tobak produceret i Fællesskabet, for hvilke der fastsættes priser og præmier, en maksimal garantimængde, bl.a. i forhold til markedsvilkårene og de socio-økonomiske og landbrugsmæssige forhold i de pågældende områder. Den samlede maksimale garantimængde for Fællesskabet fastsættes for høsten i hvert af årene 1988, 1989 og 1990 til 385 000 tons tobak i blade.

Med forbehold af artikel 12a og 13 svarer der til hver overskridelse på 1% af den maksimale garantimængde for en sort eller en gruppe af sorter en nedsættelse på 1% af interventionspriserne og de tilsvarende præmier. Der foretages en justering af målprisen for den pågældende høst, svarende til nedsættelsen af præmien.

De i andet afsnit omhandlede nedsættelser må ikke overstige 5% for 1988-høsten og 15% for høsten i 1989 og 1990.

...«

6 Det første og det fjerde afsnit i dette stk. 5, som affattet ved Rådets forordning (EØF) nr. 1251/89 af 3. maj 1989 (EFT L 129, s. 16), blev ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 1329/90 af 14. maj 1990 (EFT L 132, s. 25) og fik følgende indhold:

»5. Rådet fastsætter hvert år efter fremgangsmåden i traktatens artikel 43, stk. 2, for hver sort eller gruppe af sorter af tobak produceret i Fællesskabet, for hvilke der fastsættes priser og præmier, en maksimal garantimængde, bl.a. i forhold til markedsvilkårene og de socio-økonomiske og landbrugsmæssige forhold i de pågældende områder. Rådet fastsætter disse maksimale garantimængder for 1990-høsten på samme tid som for 1989-høsten. Den samlede maksimale garantimængde for Fællesskabet fastsættes i hvert af årene 1988 til 1993 til 385 000 tons tobak i blade.

...

De i tredje afsnit omhandlede nedsættelser må ikke overstige 5% for 1988-høsten og 15% for høsten i 1989 til 1993.«

7 Priserne og præmierne for sorten Burley I for 1991-høsten blev fastsat ved den omtvistede forordning, som blev vedtaget den 13. juni 1991 og offentliggjort den 26. juni 1991. Interventionsprisen, som for 1990-høsten udgjorde 2 421 ECU/kg, blev nedsat til 2 102 ECU/kg, mens forarbejdningspræmien, som for 1990-høsten var fastsat til 2 103 ECU/kg, blev nedsat til 1 748 ECU/kg.

8 Det følger af bilag I til Kommissionens forordning (EØF) nr. 2178/92 af 30. juli 1992 om fastsættelse af den faktiske produktion af samt de priser og præmier, der i henhold til ordningen med maksimale garantimængder skal betales for tobak fra 1991-høsten (EFT L 217, s. 75), at den mængde tobak af sorten Burley I, der faktisk blev produceret under 1991-høsten, overskred den MG, som var fastsat for denne tobakssort, med 19,45%. Som det fremgår af bilag II til forordningen, og i overensstemmelse med artikel 4, stk. 5, i forordning nr. 727/70 som ændret, blev interventionsprisen og præmien, således som de var fastsat ved den omtvistede forordning, samtidig nedsat med 15% og udgjorde herefter henholdsvis 1 787 ECU/kg og 1 486 ECU/kg.

Tvisten i hovedsagen

9 Antonio Pontillo driver en landbrugsvirksomhed i Caserta-provinsen. Han solgte sin høst af tobak af sorten Burley I for 1991-høsten til Donatab, som herefter ansøgte om fra det kompetente interventionsorgan, Azienda di Stato per gli interventi nel mercato agricolo — Settore tabacco (det statslige interventionsorgan for landbrug, herefter »AIMA«), og fik tilkendt en forskudsbetaling — mod sikkerhedsstillelse — af den i artikel 3 i forordning nr. 727/70 fastsatte præmie.

10 Efter overskridelsen af den for 1991-høsten fastsatte MG for tobak af sorten Burley I, som blev konstateret ved forordning nr. 2178/92, blev Donatab pålagt at tilbagebetale de beløb, som svarede til nedsættelsen af præmien. Virksomheden anmodede herefter Pontillo om at tilbagebetale den et beløb svarende til den procentsats, som præmien var blevet nedsat med.

11 Idet Pontillo fandt, at nedsættelsen af præmien var retsstridig som følge af ugyldigheden af de forordninger, som fastsatte priserne, præmierne og MG for produktionsåret 1991, anlagde han sag mod Donatab ved Pretura circondariale di Caserta og påstod selskabet tilpligtet at anerkende, at den pågældende nedsættelse ikke måtte berøre hans handelsforbindelser med dette selskab.

12 Ved beslutning af 22. juli 1993 forelagde Pretura circondariale di Caserta herefter Domstolen et præjudicielt spørgsmål om gyldigheden af den omtvistede forordning, for så vidt som den fastlagde en MG for 1991-høsten for tobak af sorten Burley I med tilbagevirkende gyldighed.

13 I dommen af 5. oktober 1994, Crispoltoni m.fl. (forenede sager C-133/93, C-300/93 og C-362/93, Sml. I, s. 4863, herefter »Crispoltoni II-dommen«), fastslog Domstolen, at gennemgangen af det stillede spørgsmål intet havde frembragt, der kunne anfægte gyldigheden af den omtvistede forordning. Denne forordning havde ikke ændret MG for 1991-høsten for tobak af sorten Burley I, eftersom denne allerede var fastsat i bilag V til Rådets forordning (EØF) nr. 1331/90 af 14. maj 1990 om fastsættelse for 1990-høsten af målpriser, interventionspriser og præmier til købere af tobak i blade, afledte interventionspriser for tobak i baller, referencekvaliteter og produktionsområder samt de maksimale garantimængder for 1991-høsten og om ændring af forordning (EØF) nr. 1252/89 (EFT L 132, s. 28), dvs. før de pågældende tobaksavlere skulle disponere med henblik på 1991-høsten.

14 Den nationale ret har bemærket, at nærværende præjudicielle forelæggelse også vedrører spørgsmålet om gyldigheden af den omtvistede forordning med hensyn til

1991-høsten for tobak af sorten Burley I, men at forelæggelsen denne gang ikke drejer sig om fastsættelsen af MG, men om nedsættelsen af interventionsprisen og forarbejdningspræmien for denne tobakssort.

15 Ifølge den forelæggende ret er den omtvistede forordning, som blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* den 26. juni 1991, i strid med princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, idet der herved er indført bestemmelser med tilbagevirkende gyldighed for en produktion, som allerede var planlagt på grundlag af uigenkaldelige beslutninger. Således kunne den ved forordningen gennemførte nedsættelse af interventionsprisen og forarbejdningspræmien for 1991-høsten for tobak af sorten Burley I ikke forudsiges, hverken på det tidspunkt, hvor producenterne skulle disponere med henblik på 1991-høsten, dvs. i november 1990, eller på det tidspunkt, hvor tobakken skulle udplantes, dvs. i februar 1991.

16 Pretura circondariale di Caserta fandt, at den foretagne nedsættelse ikke var omfattet af den normale driftsmæssige risiko, som en forsigtig og velunderrettet producent normalt skal kunne forudse. De foreliggende oplysninger om markedet for Burley-tobak, som producenterne med rette havde baseret deres produktionsmæssige beslutninger på i begyndelsen af høståret 1991, havde netop givet en tilskyndelse til at investere i produktionen. De priser og præmier, der skulle udbetales vedrørende 1990-høsten, var således højere end dem, der var fastsat for 1989-høsten, og der var endnu ikke konstateret nogen overskridelse af MG for den pågældende tobakssort.

17 Selv om støtteordningen ganske vist er kendetegnet ved, at der fastsættes en MG, er de konkrete priser og præmier, der som slutresultat tilkommer producenterne for de forskellige sorter, ikke fastsat med et bestemt beløb, men afhænger af, om MG eventuelt er blevet overskredet, og de økonomiske følger af den nedsættelse af priser og præmier, der i utide blev gennemført ved den omtvistede forordning, lå uden for den usikkerhedsmargen, der er forbundet med støtteordningen som indført ved forordning nr. 1114/88. Således havde nedsættelsen med 13%, som blev gennemført ved den omtvistede forordning, væsentligt forstærket virkningen af den nedsættelse med 15%, som Kommissionen fastsatte i forordning nr. 2178/92, efter at det officielt var fastslået, at den for 1991-høsten fastsatte MG for tobak af sorten Burley I var blevet overskredet.

18 Den forelæggende ret tilføjede, at forhåndsfastsættelsen af priser og præmier på samme måde som MG er afgørende for opfyldelsen af målsætningerne i den kvoteordning, som blev indført ved forordning nr. 1114/88. Selv om nedsættelsen af de omtvistede priser og præmier på et sent tidspunkt ikke formelt ændrede omfanget af MG, medførte den imidlertid en væsentlig ændring af værdien af den på forhånd fastsatte MG.

19 På baggrund af disse betragtninger besluttede Pretura di Caserta at udsætte sagen og stille Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Kan Rådets forordning (EØF) nr. 1738/91 ud fra princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og den bærende tanke bag kvoteordningen anses for gyldig, for så vidt som der ved forordningen blev gennemført en uventet og uforudset nedsættelse af priser og præmier for italiensk Burley-tobak på et så fremskredent tidspunkt af høståret, at selv de mest påpasselige og kyndige producenter ikke længere havde nogen handlingsmargen?

2) Er den omstændighed, at bestemmelserne om tobakssorten Burley i forordning nr. 1738/91 hverken er forsynet med en direkte eller indirekte begrundelse, og at de er strengere end dem, der vedrører de øvrige tobakssorter, for hvilke der endog var registreret endnu højere produktionsoverskud, kritisabel som en tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter?«

Det første spørgsmål

20 Sagsøgeren i hovedsagen har for det første gjort gældende, at hverken 1988- eller 1989-høsten for tobak af sorten Burley I havde ført til en overskridelse af MG og

at såvel interventionsprisen som forarbejdningspræmien var forblevet uforandret i løbet af disse to år. Endvidere havde Rådet, uden at ændre interventionsprisen, med virkning for 1990-høsten besluttet at forhøje både MG og forarbejdningspræmien. Endelig indeholdt forordning nr. 1331/90 en ny forhøjelse af MG for 1991-høsten.

21 Ifølge sagsøgeren i hovedsagen tilskyndede disse data, som var tilgængelige under forberedelsen af 1991-høsten, de berørte producenter til at fortsætte med at dyrke denne tobakssort. Han har tilføjet, at overskridelsen af den for 1990-høsten fastsatte MG for tobak af sorten Burley I først blev kendt ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 2267/91 af 29. juli 1991 om fastsættelse af den faktiske produktion af samt de priser og præmier, der i henhold til ordningen med maksimale garantimængder skal betales for tobak fra 1990-høsten (EFT L 208, s. 26). Som følge heraf kunne den dobbelte nedsættelse af priser og præmier, først med 13% ved den omtvistede forordning og siden med 15% ved forordning nr. 2178/92, ikke med rimelighed forudses.

22 Det skal indledningsvis bemærkes, at selv om princippet om beskyttelse af den berettigede forventning er et af Fællesskabets grundlæggende principper, kan de erhvervsdrivende dog ikke have nogen berettigede forventninger om opretholdelse af en bestående situation, som Fællesskabets institutioner kan ændre ved beslutninger truffet inden for rammerne af deres skøn på et område som de fælles markedsordninger, hvis formål netop kræver en konstant tilpasning efter ændringer i den økonomiske situation (jf. navnlig Crispoltoni II-dommen, præmis 57).

23 Det følger heraf, at de erhvervsdrivende ikke kan påberåbe sig en velerhvervet ret til bevarelse af en fordel, som for disse virksomheder er resultatet af indførelsen af den fælles markedsordning, og som de har haft fordel af på et givet tidspunkt (Crispoltoni II-dommen, præmis 58).

24 Som det med rette er blevet fremhævet af Kommissionen og af Rådet, er dette så meget desto mere tilfældet i en sag som den i hovedsagen omhandlede, hvor de

fællesskabsregler, som finder anvendelse, dvs. forordning nr. 727/70, som forpligtede Rådet til hvert år, navnlig under hensyn til udviklingen af markederne og de forskellige tobakssorters skadelighed, at fastsætte disses priser og præmier, og som udtrykkeligt tog højde for en eventuel nedsættelse af priserne og præmierne, som i givet fald — og i overensstemmelse med den ændrede forordning nr. 727/70 — ville blive efterfulgt af en anden nedsættelse på højst 15% ved overskridelse af MG.

25 I dommen af 11. juli 1991, Crispoltoni (sag C-368/89, Sml. I, s. 3695, herefter »Crispoltoni-I dommen«, præmis 21), udtalte Domstolen ganske vist, at Rådets forordning nr. 1114/88 og Rådets forordning (EØF) nr. 2268/88 af 19. juli 1988 om fastsættelse for 1988-høsten af målpriser, interventionspriser og præmier til købere af tobak i blade, afledte interventionspriser for tobak i baller, referencekvaliteter og produktionsområder samt de maksimale garantimængder og om ændring af forordning (EØF) nr. 1975/87 (EFT L 199, s. 20) var ugyldige, for så vidt som de fastsatte en maksimal garantimængde for tobak af sorten Bright høstet i 1988, med den begrundelse, at selv om de berørte erhvervsdrivende måtte anse det for forudseligt, at der ville blive truffet foranstaltninger med det formål at begrænse enhver forøgelse af tobaksproduktionen i Fællesskabet og at hæmme produktionen af sorter, der havde afsætningsvanskeligheder, kunne de imidlertid forvente, at eventuelle foranstaltninger, der havde indvirkning på deres investeringer, ville blive meddelt dem rettidigt.

26 I den foreliggende sag blev den omtvistede forordning, som fastsatte priser og præmier for tobakssorter for 1991-høsten, offentliggjort den 26. juni 1991, dvs. efter det tidspunkt, hvor tobaksavlerne af sorten Burley I måtte disponere med henblik på 1991-høsten.

27 Som Domstolen imidlertid udtalte i dommen af 26. marts 1998, Petridi (sag C-324/96, Sml. I, s. 1333, præmis 45), vedrørte Crispoltoni I-dommen MG-ordningen, som var ukendt for de pågældende erhvervsdrivende, både for så vidt angik arten af de nye foranstaltninger i Fællesskabets markedsordning for tobak og for så vidt angik deres ikrafttrædelsesdato.

28 Vedtagelsen af den omtvistede forordning indgår imidlertid i en anden sammenhæng. Således har de berørte erhvervsdrivende siden offentliggørelsen af forordning nr. 727/70 den 28. april 1970 været bekendt med den årlige fastsættelse af priser og præmier og på denne baggrund med muligheden for en nedsættelse af disse fra det ene år til det andet. Disse erhvervsdrivende kunne ligeledes, siden offentliggørelsen den 29. april 1988 af forordning nr. 1114/88, og navnlig for så vidt angår 1991-høsten siden offentliggørelsen den 23. maj 1990 af forordning nr. 1329/90, vente sig, at de således fastsatte priser og præmier ville blive udsat for en anden nedsættelse, som var forholdsmæssig med den eventuelle overskridelse af MG og højst udgjorde 15% i forhold til de oprindeligt fastsatte beløb.

29 Under disse omstændigheder kan sagsøgeren i hovedsagen ikke påberåbe sig Crispoltoni I-dommen til støtte for, at hans berettigede forventning er blevet tilsidesat.

30 Sagsøgeren i hovedsagen har endvidere med henblik på at godtgøre, at de omtvistede foranstaltninger har tilsidesat de berørte erhvervsdrivendes berettigede forventning, med henvisning til statistikker gjort gældende, at fastsættelsen af priser og præmier ved den omtvistede forordning er i strid med formålene med ordningen med produktionskvoter, som består i at omlægge produktionen og at forbedre dens kvalitet med henblik på at sikre tobakkens afsætning under hensyntagen til graden af selvforsyning i Fællesskabet. Ifølge sagsøgeren i hovedsagen er det, i den indførte kvoteordning, netop ved at påvirke priserne og præmierne, at Rådet har kunnet fremskynde en produktionsudvikling, der er nødvendig for at nå de tilsigtede mål.

31 Denne argumentation kan, i det omfang den udgør en kritik af Rådet for at have fastsat priser og præmier for tobak af sorten Burley I på et tidspunkt, hvor produktionsbeslutningerne for 1991-høsten allerede var truffet, af de ovenfor nævnte grunde ikke anerkendes.

32 Såfremt Pontillo med denne argumentation kritiserer Fællesskabets lovgiver for ikke at have taget formålene bag ordningen med produktionskvoter i betragtning i forbindelse med fastsættelsen af priser og præmier, skal det bemærkes, at sagsøgeren i hovedsagen ikke har bevist, at de af Rådet trufne beslutninger om

nedsættelse af priser og præmier var klart uhensigtsmæssige i forhold til de med fællesskabsreglerne tilsigtede formål, idet det bemærkes, at denne institution råder over en vid skønsmargen på området for den fælles landbrugspolitik.

33 Det følger af ovenstående, at princippet om den berettigede forventning ikke er blevet tilsidesat, eftersom de berørte erhvervsdrivende ikke med rimelighed kunne regne med, at et vist niveau for de pågældende priser og præmier ville blive opretholdt.

34 Den nationale domstols spørgsmål må herefter besvares med, at gennemgangen af det første spørgsmål intet har frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af den omtvistede forordning.

Det andet spørgsmål

35 Ifølge den græske regering indeholder den omtvistede forordnings præambel ikke nogen angivelse af de grunde, som har foranlediget Rådet til at træffe de omtvistede foranstaltninger. Under disse omstændigheder skal forordningen erklæres for ugyldig som følge af tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter.

36 Det bemærkes, at selv om det af den begrundelse, der kræves efter EF-traktatens artikel 190, klart og utvetydigt skal fremgå, hvilke betragtninger den fællesskabsmyndighed, som har udstedt den anfægtede retsakt, har lagt til grund, således at de berørte kan gøre sig bekendt med baggrunden for den trufne foranstaltning, og Domstolen kan udøve sin kontrol, kræves det ikke, at en retsakts begrundelse angiver alle de forskellige relevante faktiske og retlige momenter (jf. dom af 12.11.1996, sag C-84/94, Det Forenede Kongerige mod Rådet, Sml. I, s. 5755, præmis 74). Det kan navnlig ikke kræves, at begrundelsen specificerer de forskellige, undertiden meget talrige og sammensatte omstændigheder, under hensyn til

hvilke forordningen er vedtaget, og derfor ej heller, at den indeholder en mere eller mindre fuldstændig vurdering heraf (jf. navnlig dom af 13.3.1968, sag 5/67, Beus, Sml. 1965-1968, s. 469, org. ref.: Rec. s. 125).

37 I den foreliggende sag indeholder den omtvistede forordnings præambel en klar angivelse af de kriterier, der har fundet anvendelse ved fastsættelsen af priserne og præmierne for råtobak for 1991-høsten.

38 Således følger det af første betragtning, at der ved fastsættelsen af priserne for råtobak bør tages hensyn til målsætningerne for den fælles landbrugspolitik, som bl.a. har til formål at sikre landbrugsbefolkningen en rimelig levestandard, at sikre forsyningerne og at sikre forbrugerne rimelige priser på landbrugsvarer. Det bestemmes i forordningens anden betragtning, at målpriserne og interventionspriserne for tobak i blade bør fastsættes efter de kriterier, der er nævnt i artikel 2, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 727/70, med henblik på at fremme en produktionsudvikling i retning af en omlægning af avlen til de sorter, der er mest efterspurgte og mest konkurrencedygtige samt mindst sundhedsfarlige.

39 For så vidt angår den præmie, der ydes til købere af tobak, som produceres i Fællesskabet, følger det af syvende betragtning, at den har til formål at gøre det muligt for disse at betale producenterne af tobak i blade en pris, som ligger på samme niveau som målprisen, under hensyntagen til prisudviklingen på verdensmarkedet og til det prisniveau, som er en følge af forholdet mellem udbud og efterspørgsel på Fællesskabets marked.

40 Under disse omstændigheder er begrundelsen for den omtvistede forordning tilstrækkelig klar til, at de berørte kan gøre sig bekendt med baggrunden for den trufne foranstaltning, og Domstolen kan udøve sin kontrol. Den opfylder således kravene i traktatens artikel 190.

41 For så vidt som den forelæggende ret, således som det hævdes af sagsøgeren i hovedsagen, med sit andet spørgsmål endvidere ønsker oplyst, om tobaksproducenter af tobak af sorten Burley I har været genstand for forskelsbehandling i forhold til producenter af andre tobakssorter, skal det bemærkes, at det generelle fællesskabsretlige lighedsprincip, som det i EF-traktatens artikel 40, stk. 3, knæsatte princip om forbud mod forskelsbehandling er en konkret udmøntning af, indebærer, at ensartede situationer ikke må behandles forskelligt, og at forskellige situationer ikke må behandles ens, medmindre en forskellig behandling er objektivt begrundet.

42 Virkeliggørelsen af de formål, som forfølges med pris- og præmieordningen, og som er beskrevet i nærværende doms præmis 38 og 39, og navnlig omlægningen af avlen til de sorter, der er mest efterspurgte og mest konkurrencedygtige samt mindst sundhedsfarlige, stiller nødvendigvis krav om, at der træffes forskellige foranstaltninger afhængig af de pågældende sorter. Desuden, og som det med rette er anført af Rådet og af Kommissionen, har andre tobakssorter end Burley I, såsom sorterne Mavra og Tsebelia, hvis produktion havde overskredet den MG, som var blevet fastsat på samme måde som den for den omtvistede tobakssort fastsatte, for 1991-høsten været genstand for en nedsættelse af priser og præmier svarende til nedsættelsen for tobak af sorten Burley I.

43 Den nationale domstols spørgsmål må herefter besvares med, at gennemgangen af det andet spørgsmål intet har frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af den omtvistede forordning.

Sagens omkostninger

44 De udgifter, der er afholdt af den italienske regering, den græske regering, af Rådet og af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der

verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Pretura circondariale di Caserta ved kendelse af 14. oktober 1996, for ret:

Gennemgangen af de stillede spørgsmål har intet frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af Rådets forordning (EØF) nr. 1738/91 af 13. juni 1991 om fastsættelse for 1991-høsten af målpriser, interventionspriser og præmier til købere af tobak i blade, afledte interventionspriser for tobak i baller, referencekvaliteter og produktionsområder samt de maksimale garantimængder og om ændring af forordning (EØF) nr. 1331/90.

Gulmann Wathelet Moitinho de Almeida

Edward Puissochet

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 17. september 1998.

R. Grass C. Gulmann

Justitssekretær Formand for Femte Afdeling